

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 4Svk/26/2021
Identifikačné číslo spisu: 8019200502
Dátum vydania rozhodnutia: 21. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Mališová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:8019200502.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky², v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Mališovej a členov senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD.
a prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa):
D.. F.. F. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. E. XX, XXX XX B., právne zastúpený: JUDr. Miroslava Zaujecová, advokátka so sídlom ul. Planét 12, 821 02 Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, Odbor opravných prostriedkov, so sídlom Námestie mieru č. 3, 080 01 Prešov, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného číslo: OU-PO-OOP5-2019/028871/MEA zo dňa 27. mája 2019, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Prešove
č.k. 2S/42/2019-54 zo dňa 21. januára 2020, takto

r o z h o d o l :

Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

Účastníkom konania sa náhrada trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č. k. 2S/42/2019-54 zo dňa 21. januára 2020 v zmysle § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal prieskumu rozhodnutia žalovaného Číslo: OU-PO-OOP5-2019/028871/MEA zo dňa 27. mája 2019 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“). Napadnutým rozhodnutím žalovaný ako odvolací orgán na úseku referátu katastra nehnuteľností podľa § 19 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobodnom prístupe k informáciám“) rozhodol o odvolaní žalobcu tak, že odvolanie zamietol a rozhodnutie Okresného úradu Prešov, katastrálneho odboru (ďalej aj ako „povinná osoba“) č. OU-

PO-OO-2019/014609/2/Mj zo dňa 27.03.2019 potvrdil (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“). Prvostupňovým rozhodnutím povinná osoba zmenila svoje rozhodnutie č. OU-PO-OO-2019/014609/Mj zo dňa 28.02.2019 tak, že podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám nevyhovuje žiadosti o poskytnutie informácií, okrem časti týkajúcej sa poskytnutia listiny - žiadosť F.. F. A. zo dňa 12.12.2018.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd konštatoval, že nie sú pravdivé tvrdenia žalobcu v žalobe, že on žiadal o sprístupnenie informácií na základe zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v platnom znení (ďalej len „katastrálny zákon“) ako spoluvlastník nehnuteľností. Argumentoval tým, že uvedené skutočnosti neboli preukázané v správnom konaní a ani obsahom samotnej žiadosti žalobcu zo dňa 15.02.2019, podľa ktorej prvostupňový orgán následne postupoval. Poukázal na to, že zo žiadosti, ako aj z odvolania vyplýva, že uvedené informácie žiadal žalobca poskytnúť na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám konkrétne ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona.

3. Rozhodnutie o odmietnutí poskytnutia informácie zo dňa 28.02.2019 bolo podľa správneho súdu vydané tak, ako bola žiadaná žalobcom, a to podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Na základe tejto právnej úpravy správny orgán postupoval v konaní o sprístupnenie uvedených príloh k žiadosti F.. F. A. zo dňa 12.12.2018 aj v nasledujúcom konaní. Po tom, čo podal žalobca ďalšie odvolanie zo dňa 12.03.2019, vydal prvostupňový orgán dňa 27.03.2019 v rámci autoremedúry svoje rozhodnutie, ktorým vo výroku zmenil rozhodnutie a to tak, že podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám nevyhovuje žiadosti o poskytnutie informácií, okrem časti týkajúcej sa poskytnutia listiny - Žiadosti F.. F. A. zo dňa 12.12.2018, ktorá žiadosť mala všeobecný charakter a na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám mohla byť táto žiadosť poskytnutá žalobcovi ako žiadateľovi bez akejkoľvek finančnej úhrady. Správny súd uviedol, že žalovaný ako odvolací orgán postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

4. Správny súd poukázal na to, že žalovaný dôsledne vysvetlil, že sprístupnil len žiadosť F.. F. A. z 12.12.2018, avšak prílohy tejto žiadosti žalobcovi nesprístupnil, nakoľko na ich sprístupnenie sa vzťahujú ustanovenia katastrálneho zákona, pretože ide o materiály, ktoré sú súčasťou súboru popisných informácií a súboru geodetických informácií katastra nehnuteľností, pričom vychádzajúc z ustanovenia § 69 ods. 2 a § 72 ods. 1 katastrálneho zákona sa tieto materiály poskytujú v zmysle katastrálneho zákona za poplatok.

5. Správny súd dospel k záveru, že uvedenej žiadosti o sprístupnenie informácií bolo vyhovené v tom zmysle, že mu bola poskytnutá žiadosť F.. A. zo dňa 12.12.2018. Čo sa týka príloh aj správny súd je toho názoru, že ide o súbor geodetických informácií katastra nehnuteľností, ktoré s poukazom na ustanovenie § 69 ods. 2 a § 72 ods. 1 katastrálneho zákona podliehajú poplatkovej povinnosti.

6. Krajský súd dodal, že pokiaľ žalobca mal záujem, aby mu boli doručené prílohy, ktoré tvoria súbor geodetických informácií katastra nehnuteľností, mal uvedené písomné dokumenty žiadať v súlade s príslušnými ustanoveniami katastrálneho zákona, konkrétne ustanovenia § 72 ods. 1 katastrálneho zákona, podľa ktorého okresné úrady vyberajú správne poplatky za návrh na začatie katastrálneho konania, za vyhotovenie potvrdeného výpisu alebo kópie z katastrálneho operátu, za vyhotovenie identifikácie parcely, vyhotovenie odpisu alebo kópie z katastrálneho operátu, ktoré nie sú verejnými listinami, za nahliadnutie do katastrálneho operátu, poskytnutie ďalších údajov, overenie ďalších údajov a za overenie geometrického plánu.

7. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd tak, že z dôvodu, že žalobca v konaní nemal úspech, náhradu trov konania mu nepriznal. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania, pretože neboli splnené podmienky podľa ustanovenia § 168 SSP.

II.

Kasačné sťažnosti, vyjadrenia

8. Proti napadnutému rozsudku žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) dňa 09.03.2020 podal kasačnú sťažnosť podľa ust. § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, ktorou navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ ďalej navrhol, aby v prípade, ak by kasačný súd po zrušení rozsudku sám rozhodol vo veci, mu priznal náhradu trov konania.

9. Za rozhodujúcu pre právne posúdenie predmetnej veci označil otázku, či prílohy žiadosti sú súčasťou podania ako takého a majú byť predložené spolu so žiadosťou.

10. Sťažovateľ namietal, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď nesprávne vyhodnotil povahu príloh k žiadosti pána A.. Bol presvedčený, že prílohy žiadosti, ktorá bola podnetom na zápis obmedzujúcej poznámky, nie je možné považovať za materiály, ktoré sú súčasťou popisovaných informácií a súboru geometrických informácií katastra nehnuteľnosti, nakoľko boli ako prílohy predložené treťou osobou. Ak by sťažovateľ postupoval v zmysle pokynov správneho súdu a žalovaného, buď by si správny orgán vyžiadal poplatok za niečo, čo nevydal (zaslal by kópiu toho, čo predložil žiadateľ, pán A.) alebo by vydal aktuálny výpis zo svojho operátu, čo nie je identické s tým, čo predložil ako prílohu svojej žiadosti pán A..

11. Ďalej uviedol, že krajský súd zrejme zle vyhodnotil, čo vlastne požadoval, keď konštatoval, že prílohy má žiadať podľa katastrálneho zákona a že má uhradiť poplatok za ich vydanie. Tomu by podľa sťažovateľa bolo, ak by žiadal sprístupnenie zmlúv a zákresov, ktoré okrem žiadosti pána A. pôvodne žiadal v žiadosti o zaslanie listín zo dňa 21.02.2019 a ktoré netvorili prílohu žiadosti pána A..

12. Neposkytnutie celej žiadosti pána A., vrátane príloh a nútené vyžiadanie predmetných listín prostredníctvom výpisu z katastrálneho operátu, považuje aj za manipulovanie s podaním pána A. a znehodnocovanie celej výpovednej hodnoty a autentickejšti tohto podania. V tomto prípade je práve rozhodujúca zhodnosť dokumentov - listín, ktoré boli k uvedenej žiadosti priložené, a to z dôvodu, že pán A. sa už raz v roku 2010 obrátil na správny orgán s obdobnou žiadosťou a jej opodstatnenosť dokladoval rovnako označenými listinami. Správny orgán na základe predložených podkladov v roku 2010 oznámil, že nie je možné žiadosti vyhovieť. Sťažovateľ teda chcel preukázať, že správny orgán na základe rovnakých skutkových okolností a podkladov rozhodol zrazu iným spôsobom.

13. Sťažovateľ sa rovnako ohradil voči tomu, že prílohy k uvedenej žiadosti podliehajú poplatkovej povinnosti, pretože to, čo predloží tretia osoba, nemôže byť považované za listinu, ktorú predložil a poskytol správny orgán a tým pádom podliehať poplatkovej povinnosti v zmysle katastrálneho zákona.

14. Sťažovateľ poukázal na to, že v zmysle § 3 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe informácií, má právo na prístup k informáciám každý, a to bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu. Uviedol, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí neuvádza, na základe ktorého ustanovenia katastrálneho zákona boli požadované informácie zverejnené. Rovnako bol presvedčený, že ďalšie informácie, najmä žiadosť F.. F. A. zo dňa 12.12.2018, nie je možné považovať za informácie, ktoré sa obmedzujú podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

15. Sťažovateľ ďalej argumentoval, že ide o informácie, ktoré dostala povinná osoba k dispozícii od tretej osoby a tvoria jeden celok (žiadosť a prílohy), a to bez ohľadu na to, či by niektorá príloha takejto žiadosti, ak by ju žiadal samostatne priamo od príslušného okresného úradu, katastrálneho odboru, podliehala obmedzeniu prístupu. Nejedná sa totižto o informáciu, ktorú by musela povinná osoba poskytovať zo svojich registrov, operátov a pod. Ak povinná osoba žalobcovi sprístupnila žiadosť, nevidí dôvod, prečo nesprístupnila aj jej prílohy, nakoľko tieto majú podľa sťažovateľa rovnakú právnu povahu, a to z pohľadu zákona o slobodnom prístupe k informáciám, ako aj katastrálneho zákona. Informácia, ktorá je obsiahnutá v žiadosti bez príloh, je podľa sťažovateľa bez výpovednej hodnoty. Sťažovateľ je presvedčený, že nezaslaním príloh k uvedenej žiadosti bol ukrátený na svojich právach, pretože mu tým bolo nepriamo obmedzené aj právo brániť sa voči zásahu do jeho vlastníckeho práva.

16. Sťažovateľ namietal, že povinná osoba nevyužila najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne mu vybaveniu veci za účelom realizácie práva na informácie.

17. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 28.07.2020 argumentoval, že na uvedenú vec sa vzťahuje ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Uviedol, že osobitné zákony (katastrálny zákon) môžu stanoviť, že niektoré informácie sa na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám nesprístupňujú alebo sa sprístupňujú iba určitému okruhu osôb. V takom prípade má osobitná právna úprava v týchto zákonoch prednosť pred zákonom o slobodnom prístupe k informáciám. Tieto informácie sa sprístupňujú podľa osobitných predpisov. V tomto kontexte poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4SŽi/1/2010 zo dňa 15.03.2011.

18. Žalovaný zotrval na svojom stanovisku, že postupoval správne, keď sťažovateľovi zaslal len žiadosť žiadateľa zo dňa 12.12.2018, avšak prílohy k tejto žiadosti mu nezaslal, pretože sa jednalo o výpis z listu vlastníctva č. XXXXX dátum vyhotovenia dňa 29.09.2016 a výpis z listu vlastníctva č. XXXXX dátum vyhotovenia dňa 07.04.2003 a kópia katastrálnej mapy - umiestnenie parcely, vyhotovenej dňa 15.12.1993, ktoré sú súčasťou popisných informácií a súboru geodetických informácií katastra nehnuteľností a v zmysle ustanovení § 69 ods. 2 a § 72 ods. 1 katastrálneho zákona sa poskytujú za poplatok. Na základe uvedeného navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť.

III.

Konanie na kasačnom súde

19. Prejednávaná vec bola dňa 24.08.2020 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie podľa právnej úpravy účinnej k danému dňu. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky bola vec náhodným výberom pridelená na rozhodnutie senátu 8S pod sp. zn.: 8SŽik/4/2020. Dňa 03.09.2020 bola vec vrátená bez rozhodnutia na odstránenie nedostatkov krajskému súdu. Dňa 09.11.2020 bola predmetná vec opätovne predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená spisová značka 8SŽik/5/2020. S účinnosťou ku dňu 01.08.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) začal svoju právomoc vykonávať Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, pričom k tomuto dňu prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.08.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety - dňa 01.08.2021, náhodným výberom pridelená na rozhodnutie kasačnému senátu 4S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky. Dňa 02.11.2021 bola vec vrátená bez rozhodnutia na odstránenie ďalších nedostatkov krajskému súdu. Dňa 21.12.2020 bola predmetná vec opätovne predložená Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená spisová značka 4Svk/26/2021.

20. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný podľa § 21 písm. a/ SSP v spojení s § 438 ods. 2 SSP, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP a postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa je nedôvodná.

21. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu kasačný súd zistil, že dňa 21.02.2019 bola povinnej osobe doručená žiadosť sťažovateľa „o zaslanie listín v zmysle Oznámenia o zápise“, ktorou sťažovateľ „ako spoluvlastník poznamkou dotknutej nehnuteľnosti ktorou mi bolo obmedzené nakladanie s nehnuteľnosťou a v spojení so zákonom č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám“ žiadal o zaslanie dokumentácie, ktorá v zmysle Oznámenia o zápise zo dňa 31.01.2019

viedla príslušný úrad k zápisu tejto poznámky, konkrétne (1) žiadosť F.. F. A. zo dňa 12.12.2018, (2) zakres jednotlivých parciel špecifikovaných v žiadosti, (3) darovacie zmluvy špecifikované v žiadosti a (4) prešetrovanie katastra č. k. 607/2010/1-2429. Sťažovateľ uviedol, že týmto oznámením mu bolo ako podielovému spoluvlastníkovi nehnuteľnosti - pozemku parc. reg. C KN č. XXXXX/X zapísaného na LV č. XXXX, k. ú. X. oznámené, že k pozemku bola zapísaná obmedzujúca poznámka podľa § 39 ods. 2 katastrálneho zákona o tom, že bola spochybnená hodnovernosť zápisných údajov. V predmetnom oznámení bolo uvedené, že príslušný orgán zapísal poznámku z vlastného podnetu zisteného pri prešetrovaní písomnej žiadosti F.. A. zo dňa 12.12.2018 a následného preštudovania v Protokole o zápise poznámky zo dňa 19.12.2018 uvedených listín zo súboru geodetických informácií katastra nehnuteľností a súboru popísaných informácií katastra nehnuteľností.

22. Povinná osoba rozhodnutím č. OU-PO-OO-2019/014609/Mj zo dňa 28.02.2019 rozhodla tak, že „podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám nevyhovuje žiadosti o poskytnutie informácií“. V odôvodnení tohto rozhodnutia povinná osoba uviedla, že sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám jedná o informáciu, ktorá sa zverejňuje na základe zákona, konkrétne katastrálneho zákona. Uviedla, že požadované dokumenty a listiny sú podľa ust. § 8 ods. 1 katastrálneho zákona obsahom katastrálneho operátu ako súbor geodetických informácií, súbor popisných informácií a zbierka listín. Povinná osoba taktiež uviedla, že môže sťažovateľovi údaje katastra nehnuteľností poskytnúť na základe žiadosti podľa ust. § 68 ods. 3 a § 69 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona.

23. Sťažovateľ voči uvedenému rozhodnutiu povinnej osoby podal odvolanie zo dňa 12.03.2019, ktorým namietal najmä to, že toto rozhodnutie uvádza, prečo mu povinná osoba nemôže poskytnúť údaje, ktoré sú obsahom katastrálneho operátu, avšak v tomto rozhodnutí nie je uvedené, prečo mu nebola sprístupnená žiadosť pána A., keďže táto žiadosť nie je súčasťou katastrálneho operátu. V nadväznosti na toto odvolanie povinná osoba autoremedúrou vydala prvostupňové rozhodnutie, ktorým zmenila svoje rozhodnutie zo dňa 28.02.2019 tak, že nevyhovela žiadosti sťažovateľa o sprístupnenie informácií „podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám, „okrem časti týkajúcej sa poskytnutia listiny - žiadosť F.. F. A. zo dňa 12.12.2018.“ V prílohe tohto rozhodnutia poskytla žiadateľovi informáciu - kópie žiadosti pána A..

24. Voči uvedenému rozhodnutiu povinnej osoby podal sťažovateľ odvolanie, ktorým namietal, že žiadosť pána A. mu bola sprístupnená nekompletná a neobsahujúca podstatné časti, a to prezenčná pečiatka, z ktorej by vyplývalo, kedy bola táto žiadosť na okresný úrad doručená a tiež prílohy, ktoré považuje za súčasť žiadosti. Žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutie. V predmetnom rozhodnutí argumentoval ustanovením § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám a tiež tým, že osobitné zákony môžu ustanoviť, že niektoré informácie sa na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám nesprístupňujú a že takýmto zákonom pre úsek katastra je katastrálny zákon. Následne poukázal na ustanovenie § 68 ods. 3 katastrálneho zákona. Žalovaný uviedol, že prílohy žiadosti, napriek tomu, že sú jej súčasťou, nepodliehajú sprístupneniu podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, ale podľa katastrálneho zákona. Uviedol že prílohami tejto žiadosti sú konkrétne (1) výpis z listu vlastníctva č. XXXXX, dátum vyhotovenia dňa 29.09.2016 (2) výpis z listu vlastníctva č. XXXXX, dátum vyhotovenia dňa 07.04.2003 (3) kópia katastrálnej mapy - umiestnenie parcely, vyhotovenej dňa 15.12.1993, ktoré sú súčasťou popisných informácií a súboru geodetických informácií katastra nehnuteľností a v zmysle ustanovení § 69 ods. 2 a § 72 ods. 1 katastrálneho zákona sa poskytujú za poplatok.

IV.

Právne predpisy a právne názory kasačného súdu

25. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky primárne v medziach kasačnej sťažnosti ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a orgánu verejnej správy prvej inštancie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

26. Podľa čl. 26 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

(4) Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

27. Podľa § 3 ods. 1 a 3 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

(3) Informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje.

28. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o slobodnom prístupe k informáciám, povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak ju zverejňuje na základe zákona; ak je podľa takého zákona zverejňovaná vo vopred stanovenej dobe, iba do tejto doby.

29. Podľa § 18 ods. 2 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, ak povinná osoba žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie. Rozhodnutie nevydá v prípade, ak žiadosť bola odložená (§ 14 ods. 3 <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2000/211/>>).

30. Podľa § 8 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona, katastrálny operát tvoria dokumentačné materiály potrebné na spravovanie katastra a obnovu katastrálneho operátu. Katastrálny operát sa vedie v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Katastrálny operát obsahuje tieto časti:

a) súbor geodetických informácií, ktorý tvoria katastrálne mapy, mapy určeného operátu, geometrické plány, záznamy podrobného merania zmien, zoznamy súradníc, údaje o spojení lomových bodov a ďalšia geodetická dokumentácia;

b) súbor popisných informácií, ktorý tvoria

1. údaje o katastrálnych územiach, parcelách, právach k nehnuteľnostiam, vlastníkoch a iných oprávnených osobách, a to, ak ide o fyzickú osobu, meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo alebo ak ide o cudzinca, iný identifikátor a miesto trvalého pobytu, ak ide o právnickú osobu, názov, sídlo a identifikačné číslo, ak ho má pridelené, prípadne iné identifikačné údaje o skutočnostiach súvisiacich s právami k nehnuteľnostiam, o ohlásených zmenách, ako aj o zmenách zistených pri prešetrovaní zmien, pri revízii údajov katastra a pri obnove katastrálneho operátu,

2. vybrané údaje o nehnuteľnostiach, údaje o vlastníkoch alebo iných oprávnených osobách a iné údaje, ktoré sa zapisujú do listu vlastníctva. List vlastníctva obsahuje číslo listu vlastníctva, názov okresu, názov obce a názov katastrálneho územia a skladá sa z časti

„A - majtková podstata“, ktorá obsahuje všetky nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom práv k nehnuteľnostiam (majtkové teleso), a údaje o nich, a to výmeru, druh pozemku, kód spôsobu využívania pozemku, príslušnosť k zastavanému územiu obce a iné údaje obsahujúce bližšie vysvetlenia časti A,

z časti „B - vlastník alebo iná oprávnená osoba“, ktorá obsahuje meno, priezvisko, rodné priezvisko alebo názov vlastníka nehnuteľnosti alebo inej oprávnenej osoby, dátum narodenia, rodné číslo alebo identifikačné číslo organizácie, spoluvlastnícky podiel, titul nadobudnutia podľa verejnej listiny alebo inej listiny, miesto trvalého pobytu alebo sídlo, iné údaje obsahujúce bližšie vysvetlenia časti B, byty a nebytové priestory, nájomné práva k pozemkom, poznámky o skutočnostiach súvisiacich s nehnuteľnosťami alebo s právami k nehnuteľnostiam,

z časti „C - ťarcha“, ktorá obsahuje vecné bremeno (obsah vecného bremena, označenie oprávneného z vecného bremena vrátane zápisu vecného bremena v liste vlastníctva oprávneného), záložné práva (označenie záložného veriteľa), predkupné práva, ak majú mať účinky vecných práv (označenie oprávneného z predkupného práva), iné práva,

ak boli dohodnuté ako vecné práva, a iné údaje obsahujúce bližšie vysvetlenia časti C; v časti C sa výška dlhu neuvádza,

3. údaje o sídelných a nesídelných názvoch;

c) zbierku listín, ktorá obsahuje najmä písomné vyhotovenia zmlúv, dohôd a písomných vyhlásení vkladateľov o vložení nehnuteľnosti do majetku právnických osôb (ďalej len „zmluva“), písomné vyhotovenia rozhodnutí štátnych orgánov a notárskych osvedčení³) (ďalej len „verejná listina“) a iných listín, ktoré podľa zákona potvrdzujú práva k nehnuteľnostiam (ďalej len „iná listina“), a dokumentáciu sídelných a nesídelných geografických názvov;

d) sumárne údaje katastra o pôdnom фонде;

e) pozemkové knihy, železničnú knihu a ich operát; pozemkové knihy a železničná kniha slúžia ako zdroj údajov o katastrálnych územiach, parcelách, vlastníkoch a o právach k nehnuteľnostiam.

(2) Duplikát katastrálneho operátu alebo jeho časti možno vyhotoviť len z dôvodov uvedených v tomto zákone. Duplikát obsahuje všetky údaje a náležitosti platného katastrálneho operátu a možno ho vyhotoviť len z platného katastrálneho operátu.

31. Podľa § 68 ods. 3 katastrálneho zákona, verejnosť zbierky listín je obmedzená. Prístup k listinám uloženým v zbierke listín sa umožňuje len vlastníkovi alebo inej oprávnenej osobe, ich právnym predchodcom a právnym nástupcom. Prístup k listinám uloženým v zbierke listín sa umožňuje na účely plnenia úloh podľa osobitných predpisov aj osobe, ktorá vykonáva geodetické a kartografické činnosti, znalcovi z odboru geodézie a kartografie, súdu, prokuratúre, Policajnému zboru, notárovi, súdnemu exekútorovi, správcovi podľa osobitného predpisu, daňovému úradu, štátnemu zamestnancovi, ktorého služobným úradom je úrad, Národnému bezpečnostnému úradu, Slovenskej informačnej službe a Vojenskému spravodajstvu.

32. Podľa § 69 ods. 1- 3, úrad alebo okresný úrad v mene úradu poskytuje údaje katastra v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe, ak sú požadované údaje vedené v elektronickej podobe.

(2) Okresný úrad v mene úradu vyhotoví na požiadanie výpis alebo kópiu zo súboru geodetických informácií, výpis alebo kópiu zo súboru popisných informácií, kópiu z pozemkových kníh a zo železničnej knihy, ako aj identifikáciu parcely.

(3) Výpis z listu vlastníctva alebo jeho kópia, kópia z katastrálnej mapy alebo kópia z mapy určeného operátu, výpis z pozemkovej knihy alebo výpis zo železničnej knihy alebo ich kópie sú verejné listiny; verejnou listinou je aj identifikácia parcely vyhotovená v listinnej podobe.

33. Podľa § 72 ods. 1 katastrálneho zákona, okresné úrady vyberajú správne poplatky za návrh na začatie katastrálneho konania, za vyhotovenie potvrdeného výpisu alebo kópie z katastrálneho operátu, za vyhotovenie identifikácie parcely, vyhotovenie odpisu alebo kópie z katastrálneho operátu, ktoré nie sú verejnými listinami, za nahliadnutie do katastrálneho operátu, poskytnutie ďalších údajov, overenie ďalších údajov a za overenie geometrického plánu.

34. Ústavné právo na informácie nie je realizované iba zákonom o slobode informácií, ale i inými právnymi predpismi, za podmienok ustanovených týmito právnymi predpismi.

35. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na potrebu diferencovania sprístupňovania informácií podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám a katastrálneho zákona. Zákon o slobode informácií upravuje naj všeobecnejší spôsob prístupu k informáciám pričom subjektom práva na sprístupnenie informácie je každý (§ 3 ods. 1 tohto zákona), bez ohľadu na preukazovanie právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje (§ 3 ods. 3 tohto zákona). Naproti tomu katastrálny zákon je špeciálnou právnou normou, ktorá stanovuje osobitné spôsoby prístupu, rozsah poskytovaných informácií, a najmä okruh oprávnených osôb aj ďalšie podmienky prístupu k nim.

36. Najvyšší súd SR opakovane konštatoval, že je vecou žiadateľa, aby si zvolil právny režim prístupu k informáciám, ktorý pre seba považuje za najvhodnejší, spravidla v závislosti od svojho postavenia a vzťahu k orgánu, od ktorého informácie požaduje. Voľba konkrétneho právneho režimu a postupu je spojená s „rizikom“, že si zvolí právnu úpravu, postup podľa ktorej nedosiahne najpriaznivejší možný výsledok (napr. rozsah informácií môže byť limitovaný, existuje poplatková povinnosť) v porovnaní s inou do úvahy prichádzajúcou právnou úpravou.

37. Zákon o slobode informácií teda nepokrýva všetky aspekty základného práva na informácie v zmysle čl. 26 ods. 1 ústavy, existujú aj iné právne predpisy, sily zákona, ktoré majú význam z hľadiska realizácie základného práva na informácie. Tieto môžu pri napĺňaní svojho účelu taktiež predurčiť obmedzenie práva na prístup k informáciám, avšak

len v prípadoch ustanovených čl. 26 ods. 4 ústavy, teda ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

38. Na základe ustálenej judikatúry je limitácia základného práva na prístup k informáciám upravená nielen explicitnými obmedzeniami ustanovenia § 8 až § 11 zákona o slobodnom prístupe k informáciám, ale aj ustanoveniami iných zákonných právnych predpisov. Konceptiu tzv. implicitného obmedzenia prístupu k informáciám je možné vyvodiť napríklad z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5SŽi/4/2009 zo dňa 21.04.2010, ktoré prešlo následným testom ústavnosti II. ÚS 514/2010 zo dňa 07.12.2010, ako aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3SŽi/29/2013 zo dňa 11.02.2014, sp.zn. 6SŽi/8/2012 zo dňa 31.07.2013, sp.zn. 2SŽi/7/2011 zo dňa 21.03.2012 a z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 96/2010 zo dňa 09.03.2010. Z koncepcie tzv. implicitného obmedzenia vyplýva, že obmedzenie sprístupnenia informácií je okrem zákona o slobodnom prístupe k informáciám stanovené aj v osobitných právnych predpisoch. Takýmto predpisom môže byť aj katastrálny zákon.

39. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti argumentoval dvoma okruhmi námietok 1/ prílohy žiadosti sú súčasťou podania ako takého a majú byť predložené spolu so žiadosťou, 2/ prostredníctvom katastrálneho zákona sa nemôže domôcť totožných informácií, pretože mu kataster poskytne aktuálne informácie, a nie prílohy žiadosti a že takto požadované prílohy nepodliehajú poplatkovej povinnosti.

40. K námietkam sťažovateľa, že z pohľadu zákona o slobodnom prístupe k informáciám, ako aj katastrálneho zákona majú žiadosť a jej prílohy rovnakú právnu povahu, kasačný súd uvádza, že kasačný súd je síce rovnako ako sťažovateľ toho názoru, že prílohy sú súčasťou žiadosti, ale nestotožňuje sa s tézou sťažovateľa, že z uvedeného dôvodu nemožno odmietnuť sprístupnenie príloh, ak bola povinnou osobou sťažovateľovi sprístupnená žiadosť. Kasačný súd zdôrazňuje potrebu vyhodnocovať právny režim každej informácie obsiahnutej v tom-ktorom dokumente a túto sprístupniť alebo nesprístupniť v závislosti od jej povahy.

41. Povinná osoba rozlíšila povahu žiadosti a jej príloh v predmetnej veci tak, že na prvé odvolanie sťažovateľa uznala jeho argumentáciu, že na samotnú žiadosť sa z materiálneho hľadiska nevzťahuje žiadne obmedzenie sprístupnenia informácií (ani explicitné ani implicitné) a že nakoľko táto vo svojej materiálnej podstate nie je tajnou informáciou, túto sťažovateľovi sprístupnila na základe zákona o sprístupnení informácií. Uvedené je v súlade s požiadavkou povinnej osoby vykonať správnu úvahu, či niektoré čiastkové informácie nemožno žiadateľovi sprístupniť. V tomto prípade povinná osoba usúdila, že samotná žiadosť neobsahuje informácie, ktoré by boli osobitne chránené, preto túto sprístupnila.

42. Diferenciáciu medzi žiadosťou a jej prílohami žalovaný v napadnutom rozhodnutí odôvodnil, keď odkázal na implicitné obmedzenie sprístupnenia informácií na základe osobitného zákona, ktorým je katastrálny zákon. Ďalej žalovaný poukázal na to, že prílohami tejto žiadosti sú kópie výpisov z listu vlastníctva a kópia katastrálnej mapy - umiestnenie parcely, informácie, ktoré sú súčasťou popisných informácií a súboru geodetických informácií katastra nehnuteľností a v zmysle ustanovení § 69 ods. 2 a § 72 ods. 1 katastrálneho zákona sa poskytujú za poplatok.

43. Účelom implicitného obmedzenia informácií, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci, je podľa katastrálneho zákona najmä ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva, súkromia, resp. iných záujmov, spojená s obsahom jednotlivých listín. Rovnako je prístup k týmto informáciám umožnený len oprávneným osobám. „Obchádzanie“ osobitného režimu sprístupnenia informácií podľa katastrálneho zákona prostredníctvom poskytovania informácií na podklade žiadosti zákona o slobodnom prístupe k informáciám, je nežiadúce aj v zmysle právnej doktríny.

44. Rovnako je v kontexte prejednávanej veci podstatné, že v napadnutom rozhodnutí žalovaný poskytol sťažovateľovi sprievodné informácie, že žiadosť pána A. bola povinnej osobe doručená dňa 12.12.2018 a že žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol informáciu ohľadom príloh tejto žiadosti ich označením s uvedením dátumu vyhotovenia. Na základe týchto informácií sťažovateľ mal základnú vedomosť, čo tvorilo obsah požadovaných príloh.

45. Sťažovateľ ďalej tvrdil, že odmietnutím sprístupnením príloh žiadosti podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám mu bol znemožnený prístup k týmto informáciám. Zdôraznil, že sa v režime katastrálneho zákona nemôže domôcť totožných informácií, budú mu poskytnuté výlučne aktuálne výpisy.

46. Kasačný súd k tomu poznamenáva, že vôľa sťažovateľa vo vzťahu k predmetu požadovaných informácií sa postupne menila, a to aj v závislosti od rozhodnutí povinnej osoby a žalovaného v administratívnom konaní. Sťažovateľ najprv žiadal len žiadosť a po tom, čo sa z jej obsahu dozvedel, že obsahovala aj prílohy, žiadal aj tieto. Čo sa týka informácií, ktoré by boli sťažovateľovi podľa katastrálneho zákona poskytnuté, to závisí od obsahu jeho prípadnej žiadosti. Je teda na sťažovateľovi, akým spôsobom bude žiadať prílohy k žiadosti v režime katastrálneho zákona: či o tieto požiada individuálne, ako kópiu alebo verejnú listinu alebo sa bude domáhať žiadosti a jej príloh ako celku. Od toho závisí aj poplatková povinnosť. Ak by žiadateľ ako oprávnená osoba v zmysle príslušných ustanovení katastrálneho zákona žiadal celú žiadosť pána A. vrátane jej príloh, teda nemal by záujem o aktuálne informácie ani o verejné listiny, tieto sú ako celok listinami, ktoré sa stali podkladom pre vykonanie zápisu do jeho katastrálneho operátu a podľa povahy sú súčasťou spisu aj zbierky listín. Obmedzenie verejnosti zbierky listín znamená, že prístup do nej majú len zákonom určené osoby. Prístup k listinám sa umožňuje predovšetkým vlastníkovi alebo inej oprávnenej osobe. Ak teda sťažovateľ spĺňa podmienky dané katastrálnym zákonom, môže mu byť v režime tohto osobitného zákona sprístupnená aj taká informácia, či už ako kópia alebo prostredníctvom inštitútu nahliadania do spisu. Prístup k listinám uloženým v zbierke listín sa umožňuje len taxatívne stanovenému okruhu subjektov. Dôvodom obmedzenia je ochrana osobných údajov, obchodného tajomstva a iných súkromných záujmov.

47. Záverom kasačný súd osobitne zdôrazňuje to, že dôvodom nesprístupnenia požadovaných informácií nebola skutočnosť, že žalovaný odkázal sťažovateľa na iný režim, v rámci ktorého môže požadované informácie získať, dôvodom nesprístupnenia informácií boli implicitné obmedzenia definované katastrálnym zákonom. Rovnako z hľadiska materiálneho prieskumu tohto obmedzenia bolo podstatné, že sa sťažovateľ domáhal podania fyzickej osoby, nie orgánu verejnej moci a že toto podanie fyzickej osoby sa činnosti orgánu verejnej moci týkalo len nepriamo. Žiadosť pána A. vrátane jej príloh, totiž v zmysle Oznámenia o zápise zo dňa 31.01.2019 obsahovala zistenia, ktoré povinná osoba ako orgán verejnej správy prešetrovala, ale k zápisu obmedzujúcej poznámky napokon došiel príslušný katastrálny odbor na základe vlastného podnetu. Požadované informácie sú chránené špeciálnou právnou normou a sprístupniť ich nemožno každému subjektu, ako je tomu podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, ale výlučne subjektom definovaným katastrálnym zákonom, a to za podmienok v ním stanovených a zverejňovanie a sprístupnenie sa má vykonávať účinnými a vhodnými prostriedkami.

48. Vychádzajúc z uvedeného a vzhľadom na to, že vznesené kasačné námietky neboli spôsobilé na zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu, Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, kasačnú sťažnosť v zmysle § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

49. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Sťažovateľ v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania prislúcha len v prípadoch, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré podľa obsahu súdnych spisov nenastali.

50. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.